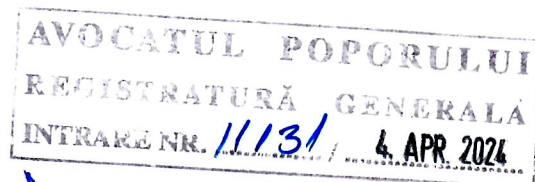

MINISTERUL EDUCAȚIEI

DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ ȘI CONTROL

Nr. 8929 127-03-2024

D33890/2023
Rec 42/20.02.2024

Către

Avocatul Poporului
Str. George Vraca nr. 8, sector 1, București

Având în vedere adresa Avocatului Poporului nr. 5360/20.02.2024, înregistrată la Ministerul Educației cu nr. 8929/23.02.2024, prin care ne sesizați posibile încălcări ale normelor constituționale care reglementează protecția copiilor și a tinerilor, dreptul la învățătură, precum și a principiului egalității în drepturi, statuate de art. 49, art.32 și art.16 din Legea fundamentală, vă comunicăm următoarele:

Potrivit prevederilor art. 83 alin. (1) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, elevii din învățământul preuniversitar beneficiază de gratuitate la serviciile publice de transport, în scopul asigurării dreptului la educație "Elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat, ... beneficiază de gratuitate, în condițiile legii, la serviciile publice de transport public local, inclusiv metropolitan și județean, rutier, naval, cu metroul, precum și feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, pe tot parcursul anului școlar, în scopul asigurării dreptului la educație, în conformitate cu prevederile unei hotărâri de Guvern inițiate de Ministerul Educației și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, cu consultarea structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale."

Pentru elevii care nu sunt școlarizați în localitatea de domiciliu și care locuiesc în zone în care nu sunt asigurate servicii publice de transport de către autoritățile administrației publice locale, nici serviciu de transport de tip curse școlare și nici transport asigurat cu mijloace de transport aparținând unităților de învățământ sau consiliilor locale, potrivit prevederilor art. 83 alin. (8) se acordă o sumă forfetară lunară, pentru acoperirea cheltuielilor de transport efectuate cu alte mijloace de transport, altele decât cele precizate anterior, pentru deplasarea la și de la unitatea de învățământ, pe durata cursurilor școlare:

"(8) În cazul în care elevii nu sunt școlarizați în satul, comuna, orașul sau municipiul de domiciliu și nu beneficiază de existența serviciilor de transport public, aceștia beneficiază, pe durata cursurilor școlare, de o sumă forfetară lunară al cărei quantum se stabilește anual, cu avizul conform al ANRSC, prin hotărâre a consiliului județean, în funcție de distanța dintre unitatea de învățământ și domiciliu. În toate cazurile, DJIP/DMBIP realizează analize semestriale cu privire la aceste situații și le prezintă Ministerului Educației și autorităților locale competente în vederea extinderii serviciilor publice de transport de persoane."

Pentru punerea în aplicarea a prevederilor art. 83 alin. (1) au fost emise Normele metodologice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 810/2023 pentru aprobarea normelor metodologice privind acordarea facilităților de transport pentru elevi, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 812 din 8 septembrie 2023.

În aplicarea prevederilor prevăzute la art. 4 alin. (3) din Capitolul II Anexa 2 a H.G. nr. 810/2023, consiliile județene nu au primit avizul conform al ANRSC pentru hotărârile prin care trebuiau să stabilească valoarea unitară lei/km aferentă sumei forfetare. Motivul refuzului de acordare a avizului conform a fost că nu toate consiliile județene asigură servicii publice de transport rutier județean, pe bază de contracte de delegare atribuite în condițiile Regulamentului CE nr. 1370/2007 și a legislației în domeniul achizițiilor publice.

Prin adresa nr. 984399/19.10.2023, Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice a transmis Ministerului Educației informațiile comunicate de consiliile județene privind prestarea serviciului public de transport rutier, după cum urmează:

" 1. Din informațiile transmise de consiliile județene, în 13 județe nu se asigură servicii publice de transport rutier județean, pe bază de contracte de delegare atribuite în condițiile Regulamentului CE nr. 1370/2007 și a legislației în domeniul achizițiilor publice, respective în județele: Argeș, Botoșani, Dâmbovița, Dolj, Giurgiu, Harghita, Iași, Mehedinți, Neamț, Prahova, suceava, Teleorman, Timiș.

2. Din cele 13 județe menționate la punctul 1, în 3 județe, respective județele: Giurgiu, Teleorman și Timișnu se asigură sub nicio formă serviciul de transport rutier județean, iar în celelalte 10, serviciul se efectuează în modalități care excedează condițiile legale, precum licențe de traseu emise de consiliul județean. Relevante în acest sens, sunt dispozițiile art. 37 alin. (2) din Legea serviciilor publice de transport persoane în unitățile administrative-teritoriale nr. 92/2007, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora "licența de traseu reprezintă actul etnic și juridic emis de autoritatea locală competentă ca anexă la hotărârea de dare în administrare sau, după caz, la contractual de delegare a gestiunii, opozabilă față de organelle cu atribuții de control în trafic, care atestă dreptul unui operator de serviciu public de a presta pe un anumit traseu servicii publice regulate de transport rutier cu autobuze sau autocare."

MINISTERUL EDUCAȚIEI

DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ ȘI CONTROL

În concluzie, prestarea serviciilor publice de transport rutier, exclusiv în baza licenței detrasă, nu întrunește condițiile legale menționate anterior.”

Ulterior, din documentația pusă la dispoziție de ANRSC Ministerului Educației, a reieșit că și județul Maramureș se află în aceeași situație cu cele 13 județe.

Din informațiile transmise de ANRSC a rezultat următoarea situație existentă la nivel național, referitoare la asigurarea serviciilor de transport public județean, astfel:

a. În 28 de județe au fost atribuite contracte de delegare a gestiunii și pot fi decontate serviciile prestate de operatorii de transport de către inspectoratele școlare/direcțiile județene de învățământ preuniversitar, prin bugetul Ministerului Educației.

b. În 14 județe nu se asigură servicii publice de transport rutier județean, pe bază de contracte de delegare atribuite în condițiile Regulamentului CE nr. 1370/2007 și a legislației în domeniul achizițiilor publice, respectiv în județele: Argeș, Botoșani, Dâmbovița, Dolj, Giurgiu, Harghita, Iași, Maramureș, Mehedinți, Neamț, Prahova, Suceava, Teleorman, Timiș.

Precizăm că, pentru județele cu servicii publice de transport asigurate conform legislației naționale și europene, Ministerul Educației a alocat sumele necesare pentru decontarea serviciilor executate de către operatorii de transport rutier județean.

Pentru județele în care nu au fost asigurate servicii publice de transport rutier județean, inclusiv pentru județele Botoșani și Giurgiu, nu au putut fi alocate sumele, întrucât în aceste județe nu existau servicii de transport public, deși sumele au existat în bugetul Ministerului Educației, în anul 2023. Sumele au fost anulate de drept la sfârșitul anului 2023, potrivit prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

Ori, aspectele semnalate în presă au fost generate de faptul că nu au fost inițiate procedurile legale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii pentru transportul public județean de către consiliile județene ale județelor Botoșani și Giurgiu, punând, în acest caz, Ministerul Educației în imposibilitatea legală de a aloca sumele către Inspectoratul Școlar Județean Botoșani și Inspectoratul Școlar Județean Giurgiu, deși aceste sume au existat în bugetul Ministerului Educației cu această destinație.

Având în vedere situația diferențiată între județe în asigurarea serviciilor publice de transport rutier județean, Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice a propus modificarea și completarea H.G. 810/2023, în vederea acordării avizului conform hotărârii consiliului județean, pentru stabilirea valorii unitare lei/km aferentă sumei forfetare ce se acordă elevilor, astfel:

- în județele în care au fost atribuite contracte de delegare a gestiunii, ca medie a tarifelor medii lei/km/loc, inclusiv TVA, prevăzute în contractele atribuite;

- în județele care nu au finalizat nicio procedură de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii, la nivelul valorii unitare medii la nivel național lei/km, stabilită de către ANRSC.

Ministerul Educației a inițiat proiectul de modificare a H.G. nr. 810/2023, atât pentru a clarifica sumele ce pot fi decontate, cât și pentru a stabili sumele forfetare în situația în care nu există servicii de transport public.

Astfel, în Monitorul Oficial al României nr. 1194 din 29 decembrie 2023 a fost publicată Hotărârea Guvernului nr. 1337/2023 privind modificarea și completarea H.G. nr. 810/2023, hotărâre care clarifică situațiile în care elevii nu beneficiază de existența serviciilor de transport public județean, și stabilește atât procedura de adoptare a hotărârilor de către consiliile județene, cu avizul conform al ANRSC, cât și plata operatorilor de transport care au eliberat abonamente gratuite, de la începutul cursurilor școlare și până la data aprobării hotărârilor consiliilor județene, dar nu mai târziu de 1 februarie 2024, în cele 14 județe care nu au contracte de delegare a gestiunii încheiate.

În baza prevederilor O.U.G. nr. 1337/2023, Ministerul Educației a alocat sume către toate cele 14 județe, inclusiv pentru Botoșani și Giurgiu, pentru plata sumelor către operatorii de transport pentru serviciile executate în aceste județe și a sumelor forfetare pentru elevii din întreaga țară, pentru perioada cuprinsă între începutul cursurilor școlare și până la data plății efective. Din bugetul Ministerului Educației, aprobat pentru anul 2024, au fost achitate sumele restante din anul 2023, potrivit prevederilor Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice.

În perioada ianuarie – martie 2024 au fost alocate următoarele sume pentru facilitățile de transport pentru elevi:

pentru Inspectoratul Școlar Județean Botoșani

- suma de 4.130.385 lei, cu Dispoziția bugetară nr. 298 din 31.01.2024;
- suma de 1.953.938 lei, cu Dispoziția bugetară nr. 382/19.02.2024;
- suma de 815.233 lei, cu Dispoziția bugetară nr. 462 din 28.02.2024.

pentru Inspectoratul Școlar Județean Giurgiu

- suma de 194.388 lei, cu Dispoziția bugetară nr. 306 din 31.01.2024;
- suma de 423.829 lei, cu Dispoziția bugetară nr. 329 din 08.02.2024;
- suma de 400.000 lei, cu Dispoziția bugetară nr. 474 din 28.02.2024;
- suma de 400.000 lei, cu Dispoziția bugetară nr. 670/18.03.2024.

Precizăm, de asemenea, că decontarea facturilor s-a făcut la nivelul valorii unitare

lei/km calculată ca medie a tarifelor din contractele atribuite de către consiliile județene, valoare comunicată de ANRSC, conform prevederilor H. G. nr. 1337/2023.

În prezent, au fost achitate toate sumele conform prevederilor H.G. nr. 1337/2023.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ ȘI CONTROL

Pentru traseele în care nu sunt asigurate servicii publice de transport se acordă elevilor suma forfetară.

Față de cele de mai sus, menționăm următoarele:

- H.G. nr. 810/2023 a fost modificată și completată prin H.G. nr. 1337/2023 pentru a da posibilitatea alocării sumelor către operatorii de transport și a asigurării sumelor forfetare către elevi;
- Ministerul Educației a alocat toate sumele necesare către toate județele pentru asigurarea/decontarea transportului elevilor, inclusiv către județele Botoșani și Giurgiu, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 810/2023, modificată și completată prin H. G. nr. 1337/2023;
- Ministerul Educației nu are competențe legale în organizarea licitațiilor pentru asigurarea serviciilor publice de transport rutier județean, în conformitate cu Regulamentul CE nr. 1370/2007, întrucât acestea sunt în competența consiliilor județene.

SECRETAR GENERAL

Ioana LAZĂR

DIRECTOR
Diana-Alinta ROȘU

DIRECTOR GENERAL
Mirela Gabriela TOMA

Șef serviciu
Diana ILIE

Consilier juridic
Roxana IONESCU
27.03.2024